

Datum

19 juni 2025

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2026 en jaarstukken 2024 GGD
Hart voor Brabant

Aantal bijlagen

8

Wat adviseert het college te besluiten?

1. Op de ontwerpbegroting 2026 van de GGD Hart voor Brabant (GGD) de volgende zienswijze te geven:
 - a. De voorgenomen verhoging van de bijdrage van de gemeente is niet in lijn met onze eerdere zienswijze op de kadernota 2026. Daarom verzoeken wij om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026, zodat de bijdrage voor de gemeente gelijk blijft. Wij gaan ervan uit dat de GGD zelf de loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen.
 - b. Als reactie op de zienswijze van onze gemeenteraad op de kadernota 2026, heeft de GGD toegezegd om in de ontwerpbegroting 2026 op te nemen om het contact met de 10 belangrijkste werkgevers af te stemmen met gemeenten. Die toezegging zien wij helaas niet terug in de ontwerpbegroting 2026. Wij pleiten daar nog steeds voor.
2. Kennis te nemen van de jaarstukken 2024 van de GGD Hart voor Brabant.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De GGD Hart voor Brabant (hierna GGD) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van ruim 1,1 miljoen inwoners. Met daarbij speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd. De GGD voert namens 19 gemeenten, waaronder gemeente Oss, in de regio taken uit om de inwoner zo gezond en gelukkig mogelijk te laten leven. Deze taken komen voort uit de Wet publieke gezondheid en de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant (GR GGD). Denk daarbij aan taken als jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbescherming, gezondheidsbevordering en het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Op 4 april 2025 heeft de GGD de ontwerpbegroting 2026 en de jaarrekening 2024 bij de gemeenteraden ingediend. De ontwerpbegroting 2026 is een nadere uitwerking van de kadernota 2026, waar de gemeenteraad in haar vergadering van 27 februari 2025 een zienswijze op heeft gegeven. In de ontwerpbegroting geeft de GGD aan wat zij in 2026 binnen de publieke gezondheid wil bereiken. De gemeenteraad kan via een zienswijze haar reactie geven. Die mogelijkheid is vastgelegd in artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Ook kan de gemeenteraad beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven. Het voorstel is een tweetal aandachtspunten op te nemen in de zienswijze op de ontwerpbegroting GGD. Tijdens de vergadering van 2 juli 2025 beslist het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD over de ontwerpbegroting, waarbij zij alle zienswijzen betreft.

De jaarrekening is ter kennisgeving. Hierover kan de gemeenteraad geen zienswijze geven.

Welk resultaat willen we bereiken?

- Met de jaarrekening 2024 geeft de GGD een financiële verantwoording over 2024.
- Met de ontwerpbegroting 2026 krijgen we inzicht in de stappen die de GGD voor ogen heeft om haar doelen te bewerkstelligen. Ook krijgen we inzicht hoe de resultaten van de samenwerking met gemeenten en partners wordt gemonitord. De visie van de GGD is om gezondheid vanzelfsprekend te maken in alle keuzes die we maken, zowel individueel als collectief. Ondanks de uitdagingen en onzekerheden, blijft de GGD zich inzetten voor een gezonde samenleving.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1. De speerpunten sluiten aan bij het coalitieakkoord Oss 2022-2026 en onze huidige gezondheidsnota

De ontwerpbegroting 2026 is een uitwerking van het GGD-beleidsplan 'Wij maken samen gezond gewoon 2024-2027' (bijlage). Dit plan heeft het AB van de GGD in 2023 goedgekeurd.

Daarnaast sluit het merendeel van de doelen uit de ontwerpbegroting 2026 aan op het coalitieakkoord Oss 2022-2026 en op onze huidige gezondheidsnota.

1.2. In de ontwerpbegroting 2026 GGD staan de belangrijkste ontwikkelingen en ambities van de GGD in 2026

De GGD werkt aan vier pijlers:

1. Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
2. Zelf, maar niet alleen
3. Iedereen verschillend, allemaal gelijk
4. Overal om ons heen, binnen en buiten.

Binnen deze vier pijlers heeft de GGD doelen en geeft ze aan welke stappen ze zet om aan deze doelen te werken. Zo gaat de GGD in 2026 onder meer aan de slag met:

- De GGD werkt net als vele andere partijen aan de transitie van ziekte & zorg naar gezondheid & gedrag;
- In 2026 werkt de GGD Hart voor Brabant nauw samen met de GGD West-Brabant, omdat zij samen meer kunnen bereiken voor de inwoners;
- De GGD gaat in gesprek met de belangrijkste werkgevers in de regio over hoe ze samen met partners 'gezond gewoon' maken voor hun medewerkers en hun omgeving. Het is daarbij wenselijk dat de GGD dat in overleg met de gemeenten doet, zoals voorgesteld in voorliggende zienswijze;
- De GGD heeft een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC), dat de centrale plek is waar inwoners, professionals en partners digitaal en fysiek terecht kunnen voor informatie en vragen over vaccinaties en het zetten van vaccinaties;
- In 2026 gaat de GGD in gesprek met inwoners over hoe zij nog meer regie kunnen krijgen over hun gezondheid. De GGD benut ervaringsdeskundigheid in nieuw te starten projecten om erachter te komen welke inzet van de GGD hen verder helpt;
- De GGD heeft strategische opgaven. Ontwikkelingen die daarbuiten vallen, pakt de GGD minder intensief op, worden gestopt of bespreekt de GGD met partners om te kijken hoe de GGD haar rol anders kan invullen;
- In 2026 ligt er een analyse, gemaakt met gemeenten en partners, voor mogelijke interventies/ dienstverlening die vanuit de GGD kan worden afgebouwd zonder negatieve effecten voor de inwoners;

- De GGD gaat actief in gesprek met de betrokken partners om het netwerk van onder andere seksuele gezondheid zo op te zetten dat er een sluitend aanbod is voor inwoners;
- De toezichthoudende rol van de GGD is uitgebreid met het toezicht op de Voorschoolse Educatie. Deze signaal gestuurde inspecties werden voorheen uitgevoerd door de onderwijsinspectie. In 2025 wordt duidelijk of deze taak bij de GGD'en belegd wordt en tegen welke financiering;
- In 2026 is het de ambitie van de GGD dat het aantal scholen toeneemt dat werkt met de gezonde schoolaanpak;
- De GGD heeft en geeft inzicht in de gezondheidseffecten van klimaatverandering die specifiek onze regio raken. Denk aan hitte, droogte, beschikbaarheid van drinkwater, risico op infectieziekten en wateroverlast. De GGD draagt zorg voor verspreiding van deze kennis en inbedding van mogelijke interventies.

2.1. De jaarrekening 2024 van de GGD Hart voor Brabant voldoet aan de gestelde eisen

De accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2024, mits het AB de jaarrekening ongewijzigd goedkeurt. De jaarrekening geeft aan hoe het jaar 2024 financieel verlopen is. De GGD sluit het jaar 2024 af met een positief saldo van € 150.000,-. Over de jaarrekening kan de gemeenteraad geen zienswijze geven.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 De gemeentelijke bijdrage per inwoner voor het basispakket neemt verder toe in 2026

In de ontwerpbegroting 2026 staat nog een aantal PM posten. Wanneer hier meer duidelijkheid over is, komt de GGD met een voorstel richting het AB hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetraject.

1.2. De GGD geeft in haar begroting vijftien risico's, met daarbij te nemen maatregelen

Een risico is een gebeurtenis of omstandigheid met mogelijk nadelige gevolgen voor de organisatie. Bijvoorbeeld:

- De algemene reserve ter hoogte van € 1,5 miljoen valt per eind 2024 binnen de bandbreedte van haar normen (minimaal € 1.5 maximaal € 5.2 miljoen).
- Risico op toenemend aantal specifieke uitkeringen en budgetkorting
- Risico op geen indexering gemeentelijke bijdrage

- Risico op onvoldoende binden van medewerkers. De GGD besteedt aandacht aan het binden en boeien van medewerkers door te investeren in opleiding, ontwikkeling en goede arbeidsomstandigheden.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De gemeentelijke bijdrage per inwoner in 2026:

Bijdrage basispakket 2025:	€ 44,86
Aanpassingen contactschema RVP:	PM
Bijdrage basispakket 2025 :	€ 44,86
Indexering 2026:	€ 1,15
Aanpassingen contactschema RVP (incidenteel):	PM
Overheveling SPUK-regelingen naar gemeenten:	PM
Gemeentelijke bijdrage 2026:	€ 46,01

De prognose van de totale gemeentelijke bijdrage in 2026 baseert de GGD op:

1. Vastgestelde bijdrage 2026 van € 46,01 per inwoner;
2. Aanpassingen contactschema Rijksvaccinatieprogramma (RVP). In 2025 voert het ministerie van VWS verschillende wijzigingen door in het schema van het RVP. Daarvoor worden extra kosten gemaakt, maar het is nog niet helder wat dit voor financieel effect heeft. Vandaar dat de GGD dit als PM post in de inwonerbijdrage heeft opgenomen. Voor deze aanpassing compenseert het Rijk de gemeenten via het gemeentefonds. De middelen die de gemeente hiervoor ontvangt, gaan vervolgens naar de GGD;
3. In het landelijk regeerakkoord staat dat specifieke uitkeringen worden overgeheveld naar het gemeentefonds met een budgetkorting van 10%. Als deze uitkeringen in 2026 daadwerkelijk worden overgeheveld, vertaalt de GGD dit naar een verhoging op de gemeentelijke bijdrage. De GGD dient zelf de 10% korting op te vangen in haar begroting, zodat deze wijziging budgetneutraal is voor de gemeente.
4. Indexering 2026: Volgens de afspraken in de GR voor het bepalen van de nominale ontwikkeling wordt de indexeringssystematiek van de gemeente Tilburg gehanteerd.

Bij het niet toepassen van de 0-lijn resulteert dit in een voorlopige indexering van

2,57%. In de kadernota 2026 was de GGD nog uitgegaan van een indexering van

1,93%.

Het aantal inwoners in de gemeente Oss op 31 december 2024 bedroeg 95.233 volgens de CBS-cijfers. Dat betekent voor 2026 een bijdrage van 95.233 inwoners x € 46,01 inwonerbijdrage = € 4.381.670,-. In de meerjarenbegroting 2026 is een bedrag opgenomen van € 4.245.420,-. Bij het niet toepassen van de 0-lijn wordt het verschil van € 136.250,- gefinancierd uit de stelpost prijs/looncompensatie. De kostenstijging wordt veroorzaakt door toename inwoneraantallen (€ 26.250) en prijsindexatie (€ 110.000).

b. Communicatie

- Op 4 april 2025 heeft de GGD de ontwerpbegroting 2026 en jaarstukken 2024 aan alle gemeenten opgestuurd.
- Op 19 juni 2025 besluit de gemeenteraad over voorliggend voorstel.
- Direct na het besluit, ontvangt de GGD de zienswijze.
- Het AB van de GGD behandelt de zienswijzen in haar vergadering van 2 juli 2025. In die vergadering stelt het AB de begroting 2026 definitief vast.

c. Overlegd met

- Ton Derkx, financiën
- Jozine Lurvink, (interim) programmamanager sport, ontmoeten, cultuur en gezondheid
- Regionale beleidsadviseurs Volksgezondheid
- Directiesecretaris GGD

d. Bijlagen

1. Brief jaarstukken 2024 en ontwerpbegroting 2026 GGD Hart voor Brabant
2. Jaarstukken 2024 GGD Hart voor Brabant
3. Cijfers per gemeente 2024
4. Ontwerpbegroting 2026 GGD Hart voor Brabant
5. Controleverklaring 2024 GGD Hart voor Brabant
6. Accountantsverslag 2024 GGD Hart voor Brabant
7. GGD-beleidsplan 'Wij maken samen gezond gewoon 2024-2027'
8. Zienswijzen gemeenten op kadernota 2026 GGD Hart voor Brabant en reactie GGD hierop

Samenvatting

Op 4 april 2025 heeft de GGD Hart voor Brabant de ontwerpbegroting 2026 en jaarstukken 2024 aan alle gemeenten opgestuurd. De jaarstukken zijn ter kennisgeving. In de ontwerpbegroting schetst de GGD haar ambities voor 2026. In de ontwerpbegroting is de voorgestelde inwonerbijdrage voor 2026 € 46,01. Dit komt neer op een totale bijdrage van gemeente Oss van € 4.381.670,-. Daarbij is er nog een aantal PM posten opgenomen. De gemeenteraad kan via een zienswijze aangeven of zij het met de kadernota eens of oneens is. Voorgesteld wordt om in de zienswijze twee aandachtspunten op te nemen: 1. Wij verzoeken de GGD Hart voor Brabant om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026, zodat de bijdrage voor de gemeente gelijk blijft. 2. Het contact met de 10 belangrijkste werkgevers af te stemmen met gemeenten.